

Toelichting op het programma van toetsing en afsluiting (pta)

**Basisberoepsgerichte leerweg 2025-2026
leerjaar 4**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Het schoolexamen (SE) en het centraal examen (ce)	4
Examenreglement	4
Het vestigings examen team (VET) bestaat uit:	4
Het volgen van een extra vak of een vak op hoger niveau	5
De berekening van de cijfers	5
Schoolexamencijfer AVO (SE)	5
Het eindcijfer voor de vakken waarin een CE wordt afgenomen AVO	6
Maatschappijleer	6
Kunsvakken 1 met CKV en Lichamelijke Opvoeding	6
Handelingsopdrachten	6
Loopbaanoriëntatie (LOB) en stage	6
Diagnostische of toetsen	7
Het examendossier	7
Het beroepsgericht vak	7
Keuzevakken	7
Profielvak groen	7
De bevorderingsnormen	8
Herkansen en inhalen	9
Herkansingsregeling	9
Herkansingsprocedure	10
Inhaalregeling	11
Inhaalprocedure	12
Vestigings specifieke informatie	12
Periode-indeling schooljaar 2025-2026	12
Programma Groen	12
Stapelopleiding	14
Bijlage: Leeswijzer PTA	17
Bijlage: Wat is de VET VMBO?	18

Inleiding

Het toelichtingenboekje geeft informatie over de schoolexamenperiode. Het schoolexamen is onderdeel van het examen. Een aantal vakken wordt al tijdens de schoolexamenperiode afgerond met een eindcijfer en een aantal vakken wordt met een centraal examen afgesloten. Om goed geïnformeerd aan de examenperiode te beginnen is het van belang om deze toelichting in samenhang met het programma van toetsing en afsluiting (PTA), het studievoortgangsprotocol, het examenreglement en de herkansings- en inhaalregeling te lezen. Al deze documenten geven gezamenlijk een overzicht van de rechten en plichten tijdens de examenperiode. In deze toelichting is beschreven waar alle relevante informatie te vinden is en hoe bijvoorbeeld de schoolexamencijfers worden berekend.

Het is belangrijk op de hoogte te zijn van de rechten en plichten die tijdens deze periode gelden. Plichten zijn bijvoorbeeld, aanwezigheid tijdens afname van het schoolexamen en het centraal examen, afronden van het gehele PTA, op tijd inleveren van opdrachten. Belangrijke rechten zijn bijvoorbeeld: het recht op herkansen en inhalen. Let op; niet alle vakken staan voor alle schoolexamentoetsen herkansingen toe en er kunnen voorwaarden aan herkansen en inhalen verbonden zijn.

Wij wensen alle leerlingen een heel goede examenperiode toe!

Het volgen van een extra vak of een vak op hoger niveau

Naast het volgen van een extra vak is er een mogelijkheid tot het volgen van een vak op hoger niveau. Om hiervoor in aanmerking te komen moet aan bepaalde criteria zijn voldaan.

In de volgende vakken wordt een centraal examen (CE) afgelegd:

Nederlands	CSE digitaal
Engels	CSE digitaal
Wiskunde	CSE digitaal
Biologie of natuur- en scheikunde 1 (nask 1)	CSE digitaal
Beroepsgericht vak: profielvak groen	CSPE
Optioneel: biologie of natuur- en scheikunde 1 (nask 1)	CSE digitaal

CSE = Centraal Schriftelijk Eindexamen, dit wordt digitaal afgenomen

CSPE = Centraal Schriftelijk en Praktisch Eindexamen. Het centraal examen dat wordt afgenomen over het profielvak groen. Het examen bevat praktijkopdrachten en theoretische opdrachten.

De berekening van de cijfers

Schoolexamencijfer AVO (SE)

Het Schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle schoolexamenresultaten die zijn behaald voor een vak in leerjaar 3 en leerjaar 4. Dit cijfer kan pas worden berekend als alle in het PTA genoemde schoolexamentoetsen zijn afgerond.

Als een vak geen schoolexamens in leerjaar 3 heeft, dan wordt het schoolexameneindcijfer gebaseerd op het gemiddelde van de schoolexamens in leerjaar 4. De berekeningswijze van het SE-cijfer van alle vakken is opgenomen in het PTA.

Het SE cijfer is een cijfer afgerond op 1 decimaal.

5,45 wordt een 5,5

5,44 wordt een 5,4

Het eindcijfer voor de vakken waarin een CE wordt afgenomen AVO

Het eindcijfer voor het diploma wordt als volgt berekend:

$(SE+CE): 2 =$ eindcijfer AVO

Het eindcijfer voor de vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond naar een geheel getal.

Voorbeeld:

Een gemiddelde van 5,45 wordt in dit geval afgerond op een 5,4 naar een 5

Maatschappijleer

Voor maatschappijleer wordt geen Centraal Examen (CE) afgenomen. Maatschappijleer wordt afgerond in leerjaar 3. Het SE3-cijfer is tevens het eindcijfer voor maatschappijleer en wordt afgerond op een geheel getal. De afronding geschiedt tweetraps, dit houdt in dat eerst wordt afgerond naar een SE-eindcijfer op 1 decimaal en daarna naar een geheel getal. Dit eindcijfer wordt op het diploma getoond en wordt meegenomen in de slaag-zakregeling¹.

Voorbeeld:

Een 5,45 wordt in dit geval eerst afgerond naar een 5,5 en dan een 6.

Een 5,44 wordt eerst afgerond naar een 5,4 en dan naar een 5.

Indien voor maatschappijleer een eindcijfer lager dan 6 is behaald, wordt een herkansingsmogelijkheid aangeboden. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen maatschappijleer en bij het eerder afgelegde schoolexamen maatschappijleer geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak (zie art. 3.16 Uitvoeringsbesluit Wvo 2020).

Kunsvakken 1 met CKV en Lichamelijke Opvoeding

Voor de vakken kunsvakken 1 met CKV en Lichamelijke Opvoeding wordt geen CE afgenomen. Voorwaarde is dat deze vakken met de beoordeling voldoende (V) of goed(G) zijn afgesloten om te kunnen slagen.

Handelingsopdrachten

Een handelingsopdrachten (HO) kan onderdeel zijn van het PTA en wordt beoordeeld met een O/V/G. Een handelingsopdracht dient minimaal met een voldoende te zijn afgerond voordat een leerling deelneemt aan het centrale examen (CE). Als de handelingsopdracht (HO) niet is afgerond, kan er geen SE-resultaat voor het betreffende vak worden vastgesteld.

Loopbaanoriëntatie (LOB) en stage

In het kader van LOB wordt er door de leerling tijdens leerjaar 3 en 4 aan diverse LOB-opdrachten gewerkt. Dit leidt aan het einde van leerjaar 4 tot een loopbaandossier; een verzameling van stukken waaruit bepaalde vaardigheden blijken. Deze verzameling kan bestaan uit verslagen, foto's van gemaakt werk of een presentatie. Hiermee laat de leerling zien dat hij zich heeft georiënteerd op arbeidsmogelijkheden en dat hij in staat is om een keuze te maken voor een vervolgopleiding. Aan het eind van leerjaar 3 en leerjaar 4 presenteert de leerling zijn bevindingen. LOB is een belangrijk onderdeel van het examenprogramma. Een stage maakt tevens onderdeel uit van het PTA LOB. De stage moet met een voldoende of goed zijn afgerond.

---

¹ De slaag-zakregeling: <https://www.mijneindexamen.nl/vmbo-bb-papier/volledig-rooster/content/slaag-zakregeling/>

Diagnostische of toetsen

Naast de schoolexametoetsen die zijn opgenomen in het PTA is het mogelijk dat er voor sommige vakken diagnostische toetsen en/of overgangstoetsen worden afgenomen. Deze toetsen verschaffen inzicht in de studievoortgang en tellen niet mee voor het schoolexamen (SE). Deze toetsen staan ook niet in het PTA.

Het examendossier

Bij het PTA hoort een examendossier. Hierin worden leerlinggegevens, waaronder de schoolexamenresultaten, die van belang zijn voor het examen bewaard

Het beroepsgericht vak

Het beroepsgericht vak groen voor de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg bestaat uit:

- profielvak groen bestaande uit 4 profielmodules en een CSPE
- 4 keuzevakken (keuzevakken die de vestiging aanbiedt)

Voor het beroepsgerichte vak wordt een doorlopend programma aangeboden dat aan het einde van leerjaar 4 wordt afgerond. Voor het beroepsgerichte vak worden 2 eindcijfers berekend;

- een eindcijfer voor het profielvak groen,
- een combinatie-eindcijfer keuzevakken.

Deze eindcijfers worden vermeld op de cijferlijst bij het diploma en tellen elk 1 keer mee in de slaagzakregeling.

Keuzevakken

De resultaten van de gekozen keuzevakken worden afzonderlijk vermeld op de cijferlijst van de leerling. Het SE-eindcijfer van een keuzevak is tevens het eindcijfer van dat keuzevak. Een afzonderlijk keuzevak mag niet met een lager cijfer dan een 4 zijn afgerond. Over een keuzevak wordt geen centraal examen afgenomen.

Afronding KV:

5,45 wordt een 5,5 wordt een 6

3,45 wordt een 3,5 wordt een 4

De berekening van het combinatie-eindcijfer keuzevakken is als volgt:

$(SE\ KV1 + SE\ KV2 + SE\ KV3 + SE\ KV4) : 4 = (\text{combinatie})\ \text{eindcijfer}\ \text{keuzevak}$

- Het combinatie-eindcijfer wordt afgerond op een geheel getal, Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond naar een geheel getal.

Profielvak groen

Berekening van het eindcijfer profielvak groen is als volgt:

$(SE\ PM1 + SE\ PM2 + SE\ PM3 + SE\ PM4) : 4 = \text{schoolexameneindcijfer}\ \text{profielvak}$

- Het SE cijfer van een profielmodule (pm) is een cijfer afgerond op 1 decimaal
- Het SE profielvak (pv) wordt afgerond op 1 decimaal
- 5,45 wordt een 5,5

$(SE\ \text{eindcijfer}\ PV + CSPE) : 2 = \text{eindcijfer}\ \text{profielvak}$

Het schoolexameneindcijfer profielvak en het behaalde resultaat voor het CSPE zijn beide afgerond op 1 decimaal. Het eindcijfer profielvak wordt afgerond op een geheel getal waarbij dezelfde regel geldt als bij het eindcijfer AVO. Indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, wordt naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, wordt naar boven afgerond naar een geheel getal. Een 5,45 wordt een 5.

De bevorderingsnormen

Tijdens het leerjaar zijn de behaalde resultaten te zien via de Somtoday (leerling en ouder) app. Na afronding van iedere periode wordt een rapport verstrekt. Op het rapport wordt een voortschrijdend gemiddelde weergegeven dit is het gemiddelde van de tot dan toe behaalde resultaten. De bevorderingsnormen naar leerjaar 4 zijn te vinden in het studievoortgangsprotocol.

Herkansens en inhalen

Herkansingsregeling

1. In leerjaar 3 worden er twee herkansingen voor avo vakken aangeboden.
2. In leerjaar 4 worden drie herkansingen voor avo vakken aangeboden.
3. voor het vak Groen geldt dat er 2 herkansingen per cohort zijn, 1 herkansing voor een profielmodule en 1 herkansing voor een keuzevak.
4. Bij de herkansing voor een profielmodule of een keuzevak kan de leerling kiezen om een onderdeel of het gehele schoolexamen opnieuw te maken (conform werkwijze cspe).
5. De vestiging bepaalt wanneer de herkansingen worden aangeboden².
6. Als een leerling geen gebruik maakt van een herkansing dan vervalt deze herkansing.
7. Een schoolexamentoets kan maximaal 1 keer worden herkanst.
8. In het pta staat aangegeven welke schoolexamentoetsen herkanst kunnen worden.
9. Handelingsopdrachten vallen buiten de herkansingsregeling.
10. Voorwaarden om deel te kunnen nemen aan een herkansing is dat de leerling voldoet aan de herkansingsprocedure³ van de vestiging.
11. Bij een herkansing geldt het hoogst behaalde cijfer.
12. Als een leerling ten onrechte gebruik maakt van een herkansing wordt het betreffende resultaat ongeldig verklaard.
13. Een leerling die wegens ziekte of een andere vorm van overmacht (een geoorloofde reden van afwezigheid ter beoordeling van het vestigingsexamenteam) een herkansingsmoment heeft gemist, krijgt de mogelijkheid om de herkansing op een ander moment te maken.
14. De leerling geeft aan welke -herkansbare- schoolexamentoets hij wil herkansen.
15. Voor maatschappijleer geldt de wettelijke regeling voor een herexamen (zie art. 3.16 Uitvoeringsbesluit Wvo 2020). Dit betekent dat,
  - indien voor dit vak een eindcijfer lager dan een 6 is behaald, de leerling de mogelijkheid heeft een herexamen af te leggen,
  - het herexamen omvat onderdelen van het examenprogramma,
  - het hoogste cijfer geldt als het definitieve se-cijfer.
16. Aanvullend op de herkansingsregeling avo vakken heeft een leerling voor het vak Groen 2 herkansingen per cohort, 1 herkansing voor een profielmodule en 1 herkansing voor een keuzevak.
17. Bij de herkansing voor een profielmodule of een keuzevak kan de leerling kiezen om een onderdeel of het gehele schoolexamen opnieuw te maken (conform werkwijze cspe).
18. De overige bepalingen uit de herkansingsregeling AVO zijn tevens van kracht voor de herkansing van het beroepsgerichte vak groen.
19. Bij uitzonderlijke omstandigheden kan van deze herkansingsregeling afgeweken worden, dit ter beoordeling van het vestigingsexamenteam.

² De herkansingsmomenten worden door de vestiging tijdig aan leerlingen en ouders kenbaar gemaakt.

³ De herkansingsprocedure is opgenomen in de pta toelichtingenboekjes van de vestiging.

Herkansingsprocedure

Leerjaar 3		Leerjaar 4		
Periode	P4	P1	P2	P3
Herk	Avo (2 herkansingen)	Avo P1	Avo P2	Avo P1/2/3 Groen KV

AVO-vakken:

Voorwaarden

1. Elke leerling uit leerjaar 3 heeft max. 2 herkansingen;
2. Elke leerling uit leerjaar 4 heeft 1 herkansingsmogelijkheid per periode, met uitzondering in periode 3 (dan mag uit alle periodes 1 herkansing gekozen worden);
3. De herkansingen worden in leerjaar 3 afgenomen aan het einde van het schooljaar;
4. De herkansingen worden in leerjaar 4 afgenomen na afronding van de periode;
5. De herkansing kan naar eigen inzicht worden ingezet, ongeacht het eerder behaalde cijfer;
6. Het hoogste cijfer telt;
7. De herkansingsmogelijkheid vervalt wanneer de leerling deze niet heeft gebruikt voor de betreffende periode.
Leerlingen moeten zichzelf hebben ingeschreven.

Procedure

1. Leerlingen schrijven zichzelf in door middel van het daarvoor bestemde formulier (FORMS); We werken met de inschrijvingen van herkansingen met deadlines. **Dit is een harde deadline! Leerlingen kunnen zich na de deadline niet meer opgeven en verliezen de herkansing (uit die periode).**
2. De docent zorgt ervoor dat de schoolexamentoets naar het examensecretariaat is gestuurd voorafgaand aan het herkansingsmoment.

Groen-vakken:

Voorwaarden

1. Elke leerling heeft 1 herkansingsmogelijkheid voor de KV in leerjaar 4.

Procedure

1. Leerlingen schrijven zichzelf in door middel van het daarvoor bestemde formulier (FORMS); We werken met de inschrijvingen van herkansingen met deadlines. **Dit is een harde deadline! Leerlingen kunnen zich na de deadline niet meer opgeven en verliezen de herkansing.**

De docent zorgt ervoor dat de schoolexamentoets naar het examensecretariaat is gestuurd voorafgaand aan het herkansingsmoment

Inhaalregeling

1. In het geval van geoorloofde afwezigheid ten tijde van een eerste afname of ten tijde van een inhaal- of herkansingsmoment van een schoolexamentoets, kan de leerling de schoolexamentoets inhalen (art 15 examenreglement).
2. Een leerling komt alleen in aanmerking voor het inhalen/herkansen van een schoolexamentoets indien hij voldoet aan de aanmeldprocedure van de vestiging.
3. Een inhaalmoment geldt niet als herkansing en valt daarom buiten de herkansingsregeling.
4. Indien een leerling door ziekte of door een andere vorm van overmacht niet in staat is een schoolexamentoets bij te wonen, moeten zijn ouders/verzorgers hem voor aanvang van de schoolexamentoets absent melden volgens de regels die gelden binnen de vestiging.
5. Een leerling die vanwege een bijzondere gebeurtenis op het moment van eerste afname, een inhaalmoment of een herkansingsmoment van een schoolexamentoets niet aanwezig kan zijn, dient hiervoor op tijd verlof aan te vragen volgens de procedure die geldt op de vestiging.
6. Een leerling die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van een schoolexamentoets worden toegelaten. Dit geldt niet voor te laat komen tijdens een klassikale afname van een kijk-luistertoets of een mondeling, in dat geval is er sprake van verhindering (zie art. 5 examenreglement). Uitgangspunt is dat de leerling en andere leerlingen niet mogen worden benadeeld. Indien de leerling alsnog deelneemt aan de zitting dan kan door de Examensecretaris worden besloten om de eindtijd voor de leerling te verlengen. Indien de leerling niet deelneemt aan deze zitting dan wordt het te laat komen aangegeven in het proces-verbaal en wordt de Examensecretaris geïnformeerd. Bij een geoorloofde reden van te laat komen wordt een nieuw inhaalmoment ingepland.
7. Indien een kandidaat meer dan een half uur na aanvang van een zitting verschijnt, mag hij niet meer deelnemen aan deze zitting. Er is in dat geval sprake van verhindering.
8. Indien het verhindering/afwezigheid met een geoorloofde reden betreft, wordt de leerling door de Examensecretaris of docent geïnformeerd over een nieuw inhaalmoment.
9. Indien de reden van verhindering onduidelijk is, laat de directeur door het vestigings-examenteam onderzoeken en vaststellen of aan de verhindering een geoorloofde reden ten grondslag ligt.
10. Indien het een verhindering zonder geoorloofde reden betreft, treedt artikel 4 examenreglement, onregelmatigheden, in werking. De directeur besluit welke maatregel, genoemd in artikel 4 examenreglement, genomen wordt. De directeur informeert de leerling hierover schriftelijk.
11. Indien de hierboven genoemde maatregel het toekennen van het cijfer 1,0 is, mag de leerling deze schoolexamentoets niet inhalen. Herkansen mag wel, maar dit kost de leerling één van zijn herkansingen. De herkansingsprocedure treedt dan in werking.
12. Bij uitzonderlijke omstandigheden kan van deze regeling afgeweken worden, dit ter beoordeling van vestigingsexamenteam.

Inhaalprocedure

- Er zijn twee mogelijkheden om PTA's in te halen:
  - Er is een vastgestelde inhaalmoment aan het einde van iedere periode. Deze wordt georganiseerd door het examensecretariaat.
  - Of de leerling en vakdocent nemen contact met elkaar op en spreken met elkaar een inhaalmoment af. Dit moment moet plaatsvinden binnen de **vijftien (15) werkdagen** vanaf de oorspronkelijk afnamemoment.
- De vakdocent draagt zorg dat de inhaalafpraak voor de leerling in de digitale agenda van de leerling komt.
- Bij ziekte of geldige afwezigheid tijdens het inhaalmoment maakt de leerling opnieuw een nieuwe afspraak, maar dan bij de toetsenbank. Deze afspraak valt binnen de termijn van de vijftien werkdagen.
- Elke leerling moet in één cijferperiode alles uit die periode ingehaald hebben. Een toets kan in een situatie van overmacht in een andere periode worden afgenomen.
- Indien de leerling niet komt opdagen om een gepland schoolexamen in te halen of laat de leerling de vijftien werkdagen aan zich voorbij gaan zonder het schoolexamen te hebben ingehaald, dan dient de betreffende vakdocent de VET te informeren. Het is dan aan de VET om een besluit te nemen wat voor maatregel er wordt opgelegd. Ouders en leerling worden hierover geïnformeerd.

Inleveren werk klas 3 (en 4)

- *De vaksectie bepaalt de regels voor het inleveren van de diverse onderdelen. De beoordeling van te laat ingeleverd werk wordt door de vaksectie vastgesteld en van tevoren aan de leerlingen meegedeeld.*

Vestigingsspecifieke informatie

Periode-indeling schooljaar 2025-2026

Hieronder staat de periode-indeling voor het schooljaar 2025 – 2026 voor leerjaar 4:

Periode	Startdatum	Einddatum
1	25 augustus 2025	31 oktober 2025
2	03 november 2025	16 januari 2026
3	19 januari 2026	13 maart 2026

Hieronder staan de SE weken voor het schooljaar 2025 – 2026 voor leerjaar 4:

Periode	Startdatum	Einddatum
SE1 week	27 oktober 2025	31 oktober 2025
SE2 week	12 januari 2026	16 januari 2026
SE3 week	09 maart 2026	13 maart 2026
Centraal examen	06 mei 2026	22 mei 2026

Programma Groen

Leerlingen uit leerjaar 3 Basis/Kader krijgen:

PM 1: Groene productie

PM 2: Tussen productie en verkoop

PM 3: Vergroening en stedelijke omgeving

PM 4: Groene vormgeving en verkoop

Leerling uit leerjaar 3 gemengd/theoretisch krijgen:

PM 2: Tussen productie en verkoop

PM 3: Vergroening en stedelijke omgeving

Aan het einde van leerjaar 3 gaan de leerlingen het CSPE (praktijkexamen) doen.

In leerjaar 4 maken de leerlingen een keuze uit de volgende keuzevakken:

Keuzevakken profiel groen, VONK Castricum			
	BB	KB	GL
1	Bloemwerk	Bloemwerk	Bloemwerk
2	Groene vormgeving & styling	Groene vormgeving & styling	Groene vormgeving & styling
3	Tuinontwerp & aanleg	Tuinontwerp & aanleg	Tuinontwerp & aanleg
4	Werk in tuin en landschap	Werk in tuin en landschap	Het houden van dieren
5	Het houden van dieren	Het houden van dieren	Groene zorg
6	Gezonde dieren	Groei & oogst	Voeding hoe maak je het
7	Groei & oogst	Actief in de natuur	Groen ondernemen
8	Actief in de natuur	Het groene machinepark	Groene marketing
9	Het groene machinepark	Voeding hoe maak je het	Traiteur
10	Voeding hoe maak je het	Groene zorg	Voorkomen van ongevallen EHBO
11	Fietstechniek	Traiteur	Het groene machinepark
12	Traiteur	Ondernemen	
13	Groene Zorg	Fietstechniek	
14	Voorkomen van ongevallen EHBO		

Stapelopleiding

Stapelen houdt in dat een leerling die het eindexamen BB of KB met goed gevolg heeft afgerond, in het opvolgende jaar, in 1 schooljaar een leerweg op hoger niveau (op KB of GL) gaat afsluiten. De leerling gaat dan over naar een volgend cohort en moet om te kunnen slagen voldoen aan het gehele pta van deze leerweg. Vestigingen hanteren eigen voorwaarden waaraan voldaan moet zijn door de leerling om te mogen stapelen. Deze voorwaarden zijn opgenomen in het studievoortgangsprotocol.

Uit voorzorg wordt geadviseerd dat de leerling zich ook bij een mbo opleiding laat inschrijven. Zodat als niet voldaan wordt aan de voorwaarden om te kunnen stapelen de leerling alsnog kan starten op een mbo opleiding en geen schooljaar verliest.

Uitgangspunt van deze regeling is een vmbo-brede gelijke werkwijze voor leerlingen die gaan stapelen.

Stapelprogramma avo vakken

Een leerling die gaat stapelen volgt het pta van leerjaar 4 van de hogere leerweg. Als er in het pta van deze leerweg ook in leerjaar 3 se-toetsen zijn opgenomen, dan moet het hiaat tussen de 2 leerwegen worden gerepareerd. Hieronder is aangegeven hoe hiervoor wordt zorggedragen voor stapelen van BB naar KB en van KB naar GL.

Stapeltoetsen

Voor een aantal vakken wordt er gebruikgemaakt van stapeltoetsen. Door het maken van de stapeltoets wordt er voor zorggedragen dat het hiaat tussen de twee leerwegen wordt opgelost. Hoe het resultaat wordt meegenomen in de berekening van het nieuwe se eindcijfer staat hieronder aangegeven. Een stapeltoets kan niet herkanst worden.

Stapelen van BB naar KB

Nederlands	In het pta KB: Geen Se-toetsen in leerjaar 3	- pta leerjaar 4 wordt gevolgd
Duits	In het pta KB: Geen Se-toetsen in leerjaar 3	- pta leerjaar 4 wordt gevolgd
Engels	In het pta KB: Geen Se-toetsen in leerjaar 3	- pta leerjaar 4 wordt gevolgd
Spaans	In het pta KB: Geen Se-toetsen in leerjaar 3	- pta leerjaar 4 wordt gevolgd
wiskunde	Het pta KB leerjaar 3 bestaat uit: - 1 handelingsopdracht.	- Het resultaat van deze HO wordt naar keuze ⁴ overgenomen of herbeoordeeld.
biologie	Het pta KB leerjaar 3 bestaat uit: - 2 schriftelijke toetsen, - 1 practicum - 1 Handelingsopdracht	- Er wordt door de leerling een stapeltoets gemaakt voor de 2 schriftelijke KB toetsen. Berekeningswijze KB01 en KB02: (SE bio 01 BB + stapeltoets bio) : 2 = SE bio 01 KB

⁴ Door het VET laten vastleggen: Uitgangspunt is dat op vestigingsniveau voor iedere leerling dezelfde werkwijze geldt.

		(SE bio 02BB + stapeltoets bio) : 2 = SE bio 02 KB - Het cijfer dat is behaald voor het practicum wordt naar keuze ⁵ overgenomen of herbeoordeeld. - Het cijfer dat voor de handelingsopdracht is behaald wordt naar keuze overgenomen / aangevuld en herbeoordeeld
nask	Het pta KB nask leerjaar 3 bestaat uit: - 2 schriftelijke toetsen - 1 praktijkopdracht	- Allebei de schriftelijke toetsen worden gemaakt op KB niveau. - Het cijfer voor de PO wordt naar keuze overgenomen/herbeoordeeld
economie	Het pta KB leerjaar 3 bestaat uit: • 2 schriftelijke toetsen • 1 handelingsopdracht	- Allebei de schriftelijke toetsen worden gemaakt op KB niveau. - Het resultaat van de HO wordt overgenomen
maatschap pijleer	Het pta KB bestaat uit 4 schriftelijke toetsen en 1 praktijkopdracht.	- Er wordt een stapeltoets gemaakt. - Berekeningswijze: (SE Mij oude leerweg + stapeltoets Mij) : 2 = SE Mij nieuwe leerweg
kckv		- Resultaat dat is behaald ten tijde van de oude leerweg blijft gehandhaafd. Er is geen verschil in eindtermen tussen de leerwegen.
lo1		- Resultaat dat is behaald ten tijde van de oude leerweg blijft gehandhaafd. Er is geen verschil in eindtermen tussen de leerwegen.

Stapelprogramma voor profielvak groen:

In het stapelprogramma wordt het profielvak groen met een se-cijfer op het niveau van de hogere leerweg afgerond.

Stapelen van BB naar KB

Er is een stapeltoets beschikbaar bestaande uit onderdelen van de vier profielmodules waarmee het verschil in lesstof BB-KB wordt opgelost. Dit betreft een theorietoets. Ieder onderdeel (van een profielmodule) krijgt een apart cijfer. Dit cijfer wordt gemiddeld met het al eerder behaalde cijfer voor de betreffende profielmodule.

Het aantal profielmodules dat vestigingen in leerjaar 3 aanbieden is verschillend. De leerling maakt alleen die onderdelen van de stapeltoets die overeenkomen met de profielmodules die de leerling al had afgerond in leerjaar 3 van de oude leerweg.

Berekening cijfer:

$$\frac{(\text{PM cijfer oorspronkelijke leerweg} + \text{PM cijfer stapeltoets nieuwe leerweg})}{2} = \text{cijfer PM nieuwe leerweg}$$

2

Voorbeeld: een BB leerling is geslaagd en heeft voor groen profiel voor het schoolexamen de volgende cijfers gehaald: PM1: 7,5 PM 2: 7,3 PM3: 5,5 en PM4: 7,2. Voor het stapelen naar klas 4 KB moet hij de profielmodules inhalen die in klas 3 KB zijn gedaan. In dit fictieve geval is dat PM 1 en PM

⁵ Zie voetnoot 1: Voor biologie en nask geldt hetzelfde.

2. Hij maakt alleen deze onderdelen van de stapeltoets en behaalt hiervoor dus 2 cijfers: PM1: 6,2 en PM2: 7,2. Zijn PM cijfers voor klas 3 KB worden nu:

$$\text{PM1: } \frac{(7,5 + 6,2)}{2} = 6,85 \text{ wordt afgerond een } 6,9$$

$$\text{PM2: } \frac{(7,3 + 7,2)}{2} = 7,25 \text{ wordt afgerond een } 7,3$$

Keuzevakken groen

In het stapelprogramma worden de theorietoetsen van de in leerjaar 3 gevolgde de keuzevakken groen op het niveau van de hogere leerweg gemaakt. De score voor de theorietoets (in punten) wordt opgeteld met de al behaalde score van het praktijkdeel van de toets (in punten). Het nieuwe se-eindcijfer voor het keuzevak wordt bepaald door de nieuwe totaalscore om te zetten naar een se-cijfer. Keuzevakken die leerjaar 4 worden gevolgd worden volgens het pta van de hogere leerweg afgerond.

Aanvullende afspraken/werkwijze

- De VVO vakwerkgroepen brengen de hiaten tussen de leerwegen (BB-KB en KB-GL) in kaart.
- De vmbo-brede stapeltoetsen zijn uiterlijk 1 mei gereed. De stapeltoetsen kunnen pas worden afgenomen als ze door de se-toetscommissie en de examencommissie zijn vastgesteld.
- In het PTA toelichtingenboekje wordt het stapelprogramma avo en beroepsgerichte vak per leerweg opgenomen, in het studievoortgangsprotocol worden de voorwaarden om te mogen stapelen aangegeven.
- Invoer van cijfers op het niveau van de hogere leerweg kan pas nadat de leerling is ingeschreven op de nieuwe leerweg. Dit kan pas vanaf 1 augustus, nadat de leerling is uitgeschreven op oude leerweg, dubbele inschrijving kan niet. De stapeltoetsen kunnen wel al eerder worden afgenomen.

Criteria voor toelating stapelopleiding

Om een goede kans van slagen te hebben in de stapelklas, zijn de volgende toelatingseisen vastgesteld:

- De vakken Nederlands, Engels, wiskunde, biologie, nask 1, economie en groen zijn samen gemiddeld (opgeteld en gedeeld) met een 7,0 of hoger afgesloten. Wanneer het gemiddelde tussen de 6,5 en 7,0 ligt wordt de leerling een bespreekgeval. Verder geldt dat slechts één van de SE-eindcijfers lager dan een 6,0 mag zijn.
- De vakken Nederlands, Engels, wiskunde en Groen zijn samen gemiddeld (opgeteld en gedeeld) met een 7,0 of hoger afgesloten. Wanneer het gemiddelde tussen de 6,5 en 7,0 ligt wordt het een bespreekgeval.

Bijlage: Leeswijzer PTA

Vak	
Leerjaar	3 en/of 4
Cohort	
Leerweg	

Toetscode	naam schoolexamen	Periode	Eindtemen: wat moet je kennen en kunnen?	Omschrijving lesstof: Wat ga je hiervoor doen	Toetswijze	Duur	weging	Beoordeling	Herkansbaar
01									
02									
03									
04									
05									
Opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets.								
Methode:									
Berekening eindcijfer SE:	toetscode 01 + 02 + 03 + 04 + 05 /5 = eindcijfer SE								
Aanvulling:									

- Toetscode: Nummering van de schoolexamens.
- Omschrijving schoolexametoets: Elk schoolexamen heeft een naam.
- Periode: Hier wordt de periode waarbinnen de toetsafname plaatsvindt vermeld. De afnamedatum wordt minimaal 7(werk)dagen van tevoren bekend gemaakt door de docent.
- Examineenheden: Het Ministerie van OCW geeft aan wat er per vak moeten worden getoetst in het schoolexamen en in het centraal examen. Dit is omschreven in zogenaamde examineenheden. Een overzicht van deze examineenheden is te vinden in de examenprogramma's van de vakken op www.Examenblad.nl.
- Omschrijving lesstof: Hierin wordt globaal verwezen naar de lesstof die ten grondslag ligt aan het schoolexamen.
- Toetswijze: De volgende wijze van het afnemen van schoolexamens is mogelijk:
  - o (ST) Schriftelijk schoolexamen: Een proefwerk of overhoring met open of gesloten (multiple choice) vragen.
  - o (MT) Mondeling schoolexamen: Een mondelinge overhoring of vraaggesprek of spreekbeurt.
  - o (PO) Praktische opdracht: Hierbij wordt zowel het proces als het eindproduct beoordeeld. De beoordeling vindt plaats aan de hand van tevoren aangegeven criteria.
  - o (HO) Handelingsopdracht: Dit is een bepaalde handeling of handelingsreeks waarvan door de docent moet worden vastgesteld dat ze voldoende is uitgevoerd. Als dit niet het geval is kan er geen eindcijfer gegeven worden voor dat bepaalde vak. Wordt beoordeeld met een O/V/G.
  - o (LOBopdr): Opdrachten die met voldaan (J) of niet voldaan (N) in de zin van gedaan of niet gedaan worden afgerond.
- Duur: Maximale tijd in minuten die beschikbaar is voor de leerling om de schoolexametoets te maken. Voor leerlingen die op basis van een deskundige verklaring (bijvoorbeeld een dyslexieverklaring) recht hebben op extra tijd wordt door de vestiging de mogelijkheid geboden om de schoolexametoets af te ronden binnen de toegestane extra tijd. De extra tijd is bij alle schoolexametoetsen 30 minuten.
- Beoordeling: Docenten hebben de keuze om onderstaande opties te gebruiken:
  - o Cijfer: afgerond op één decimaal
  - o O/V/G:
  - o -G= goed (geldt voor cijfers 7,5 en hoger)
  - o -V= voldoende (geldt voor cijfers 5,5 tot en met 7,4)
  - o -O= onvoldoende (geldt voor cijfers tot en met 5,4)
- Herkansbaar: Aangegeven is of het schoolexamen herkansbaar is (ja/nee).

Bijlage: Wat is de VET VMBO?

WAT IS DE VET VMBO?

WAAR STAAT VET VOOR?

VET staat voor Vestigings Examen Team.
Hierin worden allerlei besluiten genomen met betrekking tot school- en eindexamenzaken.

De VET bestaat uit:
Dhr. P.M. Glas, secretaris / voorzitter
Teamleider leerjaar 4, lid
Teamleider leerjaar 3, lid

WANNEER STUUR JE EEN BRIEF / VERZOEK NAAR DE VET?

- ✓ Je hebt een schoolexamen niet op tijd ingehaald.
- ✓ Je vindt dat je recht hebt op een extra herkansing.
- ✓ Je bent het niet eens met een cijfer voor een schoolexamen.
- ✓ Je hebt een opdracht niet op tijd ingeleverd.
- ✓ Je wilt een onregelmatigheid tijdens een PTA melden.

WAT MOET ER IN DIT VERZOEK STAAN?

Je stuurt een mail naar examensecretaris.castricum@vonknh.nl met een doel.
Zorg dat je.....
> een duidelijk verhaal schrijft over wat er gebeurd is,
> duidelijk aangeeft wat je verzoek is,
> de mail verstuurt met je ouder(s) / verzorger(s) in de CC,
> de mail moet binnen 5 dagen na de gebeurtenis verzonden zijn.

BEREIKBAARHEID VET

Loop langs bij dhr. Glas of dhr. Weerman in kamer 048.

Stuur een mail naar examensecretaris.castricum@vonknh.nl.